

Acul și barosul

de
Ion Creangă

Acul: — Moșule, de ce ești zurbagiu? Te sfădești neconținut cu soră-ta *nicovală*, țipați și faceți larmă, de-mi țiuie urechile. Eu lucrez toată ziua, și nime nu-mi aude gura.

— Iaca, mă!... da de unde-ai ieșit, Păcală?

— De unde-am ieșit, de unde n-am ieșit, eu îți spun că nu faci bine ceea ce faci.

— Na! vorba ceea: a ajuns oul mai cu minte decât găina. Măi băiete, trebuie să știi că din sfadălia noastră ai ieșit; ș-apoi tu ni cauți pricină?

— Mă rog, iertați-mă! că dacă n-ar fi fost focul, foile, pleafura și omul care să vă facă să vă deie nume, ați fi rămas mult și bine în fundul pământului, ruginite ca vai de voi.

— Măsură-ți vorbele, băiete! Auzi, soră nicovală, cum ne râde acușorul?

— Aud, dar n-am gură să-i răspund; și văd, dar trebuie să rabd.

— Vorba ceea, soro: "Șede hârbu-n cale și râde de oale". Măi pușchiule! Ia să vedem, ce ai făcut tu mai mult decât noi?

— Ce am făcut și ce fac, îndată Țoiu spune. Ca să nu lungesc vorba, hainele bărbătești și femeiești, din creștet până în tălpi, și alte nenumărate lucruri frumoase și scumpe, fără de mine nu se pot face. Mergi la croitor, intră în bordeiu, suie-te în palat, ai să mă găsești. Fetele mă pun în cutiuțe aurite, mă înfing în perinute de mătăasă și îngrijesc de mine ca de un mare lucru.

— Da' în stogul de fân nu vrei să te puie, mititelule?

— Nici în stogul de fân, dar nici trântit într-un ungher al ferăriei, ca tine. Ia spune-mi: te mai ie cineva în mână decât ferarul?

— Ia ascultă, te prea întreci cu șaga, piciule! Dacă șezi la cinste, și toți îngrijesc de tine, cum zici, de ce li împungi degetele?

— Da împung pe cască gură cel somnoros, pentru că voiesc să iasă din mâna lui, prin ajutorul meu, multe lucruri folositoare și frumoase. Tu, pentru ce bați ferul cel culcat pe nicovală și ruginit ca și tine? Nu ca să faci din el lucruri mai bune și mai frumoase?

— Măi... da' bun ești de gură!

— Și de gură, dar și de lucru.

— Ei bine, tu mi-ai înșirat verzi și uscate; ia stăi să-ți spun și eu pe ale mele: toporul, barda, ciocanul, cleștele, vâtraiul și nenumărate unelte și mașini de fer, unele de-o mărime urieșă, iar altele mici și bicisnice ca tine, pututu-s-au face până n-au trecut pîntre nicovală și ilău? Casa, bisericile, corabia, puștile, tunurile și alte lucruri nenumărate, așa-i că n-ar fi, de nu eram eu? Tu îmi spui de haine frumoase; eu Țoiu spune de casă, de sapă, de secere, de coasă și de plug. Tu îmi spui mai mult de *frumos*, eu Țoiu spune de cele *neapărat trebuincioase*.

— Mă faci să te-apuc iar la scărmanat, moșule baros. Haine i-au trebuit omului întâi, căci nu era să umble cu pielea goală și desculț ca găștele.

— Te-ai încurcat cu socotelile, măi băiete. Ba de mâncare și casă i-a trebuit omului întâi și-apoi haine frumoase, cum zici tu; cu rufe de ale tale îți ghiorăiesc mațele de foame. Ai auzit vorba ceea, că "Golătatea încunjură, iar foamea dă de-a dreptul".

— Măi! da' ruginit mai ești!

— Ruginit cum sunt, eu v-am făcut și trebuie să ascultați de sfaturile mele.

— Așa este, dar te prea lauzi; las' mai bine să te laude alții. Și tu faci trebi bune, și eu; numai atâta, că tu faci lucruri mai din topor, eu mai delicate; tu șezi totdeauna cu ferarul cel uns de cărbuni, iar eu șed cu croitorul și cu tot felul de persoane.

— Iar ai început, ghibirdic fudul și guraliu? Croitorul tău trebuie să împungă mai mult de zece ori, până când ferarul meu mă rădică o dată; croitorul tău rupe altă dată pe zi câte zece ace; ferarul însă mă are pe viață, ba mă poate lăsa și de zestre la copiii de copiii săi. Și-apoi încă una: cine dintre acești doi meșteri e mai *grebănos* și mai *gubav*? Ferariul meu, ori croitoriul tău?

— Moșule! ești bătrân și multe mai știi; fie pe-a dumitale.

— Bine mititelule! Ia acum ai mai venit de-acasă. Zi mai bine că industria sau meșteșugurile, noi le-am adus în lume; că bogățiile cele mari, nouă se datoresc. Mi-ai zis *ruginit* și ți-ai zis *cioplit*; mie-mi pare bine ca strănepoții mei să fie mai ciopliți decât mine; cu timpul se cioplesc toate... Numai nu vă fuduliți și nu uitați obârșia voastră, ca nu cumva să vă ciopliți prea tare și să rămâneți care fără urechi, care fără dinți, care fără gură, care fără zimți, adecă niște cioarse de nici o treabă. C-apoi atunci iarăși mi-ți ajunge drăguș la căuș, și soră-mea nicovala vă va ține în spate, iar eu vă voiui bate pe rudă pe sămânță, ca să prindeți la minte.